**Europski parlament**
2019-2024

*Odbor za prava žena i rodnu ravnopravnost*

**2022/0401(APP)**

23.2.2024

***

# NACRT PREPORUKE

o Nacrtu direktive Vijeća o standardima za tijela za jednakost u području jednakog postupanja prema osobama bez obzira na njihovo rasno ili etničko podrijetlo, jednakog postupanja u pitanjima zapošljavanja i rada prema osobama bez obzira na njihovu vjeru ili uvjerenje, invaliditet, dob ili seksualnu orijentaciju, jednakog postupanja prema ženama i muškarcima u pitanjima socijalne sigurnosti te u pristupu i nabavi robe, odnosno pružanju usluga, te o izmjeni direktiva 2000/43/EZ i 2004/113/EZ
(10788/2023 – C9-0031/2024 – 2022/0401(APP))

Odbor za prava žena i rodnu ravnopravnost

Izvjestiteljica: Sirpa Pietikäinen

PR_APP

***Oznake postupaka***

| | |
|---|---|
| * | Postupak savjetovanja |
| *** | Postupak suglasnosti |
| ***I | Redovni zakonodavni postupak (prvo čitanje) |
| ***II | Redovni zakonodavni postupak (drugo čitanje) |
| ***III | Redovni zakonodavni postupak (treće čitanje) |

(Navedeni se postupak temelji na pravnoj osnovi predloženoj u nacrtu akta.)

## SADRŽAJ

**Stranica**

NACRT ZAKONODAVNE REZOLUCIJE EUROPSKOG PARLAMENTA .....5

OBRAZLOŽENJE .....6

PRILOG: SUBJEKTI ILI OSOBE OD KOJIH JE IZVJESTITELJICA PRIMILA INFORMACIJE .....8

## NACRT ZAKONODAVNE REZOLUCIJE EUROPSKOG PARLAMENTA

**o Nacrtu direktive Vijeća o standardima za tijela za jednakost u području jednakog postupanja prema osobama bez obzira na njihovo rasno ili etničko podrijetlo, jednakog postupanja u pitanjima zapošljavanja i rada prema osobama bez obzira na njihovu vjeru ili uvjerenje, invaliditet, dob ili seksualnu orijentaciju, jednakog postupanja prema ženama i muškarcima u pitanjima socijalne sigurnosti te u pristupu i nabavi robe, odnosno pružanju usluga, te o izmjeni direktiva 2000/43/EZ i 2004/113/EZ (10788/1/2023 – C9-0031/2024 – 2022/0401(APP))**

**(Posebni zakonodavni postupak – suglasnost)**

*Europski parlament*,

– uzimajući u obzir Nacrt direktive Vijeća (10788/1/2023),

– uzimajući u obzir zahtjev Vijeća za davanje suglasnosti u skladu s člankom 19. stavkom 1. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (C9-0031/2024),

– uzimajući u obzir članak 105. stavke 1. i 4. Poslovnika,

– uzimajući u obzir preporuku Odbora za prava žena i rodnu ravnopravnost (A9-0000/2024),

1. daje suglasnost za Nacrt direktive Vijeća;

2. nalaže svojoj predsjednici da stajalište Parlamenta proslijedi Vijeću, Komisiji i nacionalnim parlamentima.

## OBRAZLOŽENJE

Nacionalna tijela za jednakost javne su organizacije koje promiču jednako postupanje u svakoj državi članici Europske unije pružanjem neovisne pomoći žrtvama diskriminacije, djelovanjem i/ili zastupanjem žrtava na sudu, provođenjem neovisnih anketa i istraga, objavljivanjem neovisnih izvješća, prikupljanjem podataka, jačanjem svijesti i davanjem preporuka o pitanjima povezanima s diskriminacijom. Ona su zakonski obvezna tako postupati u slučaju diskriminacije na temeljima utvrđenima člankom 19. UFEU-a, uključujući spol, rasu i etničku pripadnost, dob, seksualnu orijentaciju, vjeru ili uvjerenje te invaliditet. Tijela za jednakost zahtijevaju takvo postupanje i u slučaju višestruke i intersekcijske diskriminacije. Kako bi odražavao razvoj društva i bio u skladu s presudom u predmetu Suda Europske unije, opseg jednakog postupanja prema muškarcima i ženama ne može se ograničiti na diskriminaciju na temelju činjenice da osoba pripada jednom ili drugom spolu. Stoga se višestruka i intersekcijska diskriminacija treba uzeti u obzir.

Tijela za jednakost ključni su akteri u radu na suzbijanju diskriminacije u EU-u, a njihove sposobnosti da pomognu žrtvama diskriminacije i promiču borbu protiv diskriminacije u EU-u treba ojačati i podržati. Vrijednosti Europske unije, među kojima je i jednakost, mogu postati stvarnost samo ako se pravilno provode u praksi. Iz tog je razloga ova direktiva tako važna, ona doprinosi provedbi ciljeva Ugovora ne samo u teoriji, nego i u praksi.

Zbog svojih specifičnih uloga, tijela za jednakost uključena su u pitanja povezana s radnim okruženjem. U toj konkretnoj situaciji, tijela za jednakost uvijek bi trebala poštovati neovisnost, nadležnosti i prerogative socijalnih partnera kao i priznate nadležnosti svih relevantnih vladinih agencija, uključujući inspektorate rada, nacionalne sudove u skladu s nacionalnim pravom i praksama.

Tijela za jednakost prvi su put osnovana Direktivom o rasnoj jednakosti (2000/43/EZ). Trima naknadnim direktivama o ravnopravnosti tijelima za jednakost povjerene su iste zadaće u području primjene tih direktiva: Direktivom o ravnopravnosti spolova u području robe i usluga (2004/113/EZ), Direktivom rodnoj ravnopravnosti u području zapošljavanja (2006/54/EZ) i Direktivom o rodnoj ravnopravnosti u području samozapošljavanja (2010/41/EU).

Komisija je 2018. objavila pozitivnu Preporuku o obvezujućim standardima za tijela za jednakost u kojoj je državama članicama preporučen skup mjera za poboljšanje neovisnosti i učinkovitosti njihovih tijela za jednakost, osobito u pogledu njihovog kapaciteta da jamče svim diskriminiranim pojedincima i skupinama potpuno ostvarivanje njihovih prava.

Međutim, unatoč tim nastojanjima, postojećim zakonodavstvom i Preporukom iz 2018. nije osigurano dovoljno resursa i alata niti je postignuto idealno operativno okruženje za tijela za jednakost. Većina pitanja o kojima se govori u Preporuci iz 2018. i dalje nisu riješena. Pored toga, uvjeti za učinkovito funkcioniranje tijela za jednakost znatno se razlikuju među različitim državama članicama zbog čega je razina zaštite od diskriminacije različita, neujednačena i nedosljedna za građane diljem Europe. Nisu svi zaštićeni prema istim standardima. To je potrebno brzo ispraviti, a razlike u razinama zaštite između skupina ljudi u različitim državama članicama trebaju biti transparentne.

Za postizanje toga cilja potrebni su snažni minimalni standardi za tijela za jednakost. Dobro funkcioniranje tijela za jednakost u demokratskim državama temelji se na neovisnosti tih organizacija. Tijela za jednakost i njihovo osoblje ne smiju biti izloženi vanjskom upletanju, a to se mora osigurati provedbom svih mogućih zaštitnih mjera. Tijela za jednakost moraju zaista moći biti neovisna u svojem djelovanju. U tu bi svrhu trebalo zajamčiti odgovarajuća financijska sredstva koja odgovaraju broju i prirodi zadaća tijela za jednakost, što često nije slučaj. Tijela za jednakost nikada se ne bi smjela suočiti s istom nepovoljnom situacijom s kojom su suočeni, primjerice, Europski institut za ravnopravnost spolova (EIGE) i brojne druge agencije, odnosno s nedostatkom osoblja i resursa uz sve veći obujam posla i potrebama za istraživanjem.

Učinkovito tijelo za jednakost je ono koje ima ovlasti za postupanje pred sudom. U nekim državama članicama EU-a tijela za jednakost trenutačno nemaju pravo postupati pred sudom. Tijela za jednakost trebala bi imati pravo djelovati kao stranka u postupku, podnositi očitovanja sudu ili pokrenuti postupak ili sudjelovati u postupku u ime jedne ili više žrtava ili kao potpora tim žrtvama.

Međutim, ne podnose se svi predmeti sudu niti bi trebali. Kako bi se ponudilo brzo, cjenovno pristupačno i izvansudsko rješavanje sporova, države članice strankama bi trebale omogućiti da traže alternativno rješavanje svojih sporova, na primjer putem postupka mirenja i posredovanja koji može voditi tijelo za jednakost ili drugi postojeći neovisni namjenski subjekt koji nije povezan s vladom.

Praćenje je ključno kako bi se osiguralo da tijela za jednakost doista uživaju prava koja su im dodijeljena navedenim zakonodavnim aktima. Komisija provedbenim aktom mora utvrditi popis zajedničkih pokazatelja za praćenje. U tom bi radu Komisija trebala blisko surađivati s drugim relevantnim organizacijama. Komisija također mora redovito ocjenjivati stanje u pogledu diskriminacije u svakoj državi članici.

Kao i u svim drugim područjima politike, suradnja je ključna. Države članice trebaju osigurati da tijela za jednakost imaju uspostavljene odgovarajuće mehanizme za suradnju s drugim tijelima za jednakost u istoj državi članici te s relevantnim javnim i privatnim subjektima, uključujući organizacije civilnog društva, na nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini te u drugim državama članicama, na razini Unije i na međunarodnoj razini. Lokalne vlasti trebale bi imati priliku obratiti se tijelima za jednakost kada vide primjere diskriminacije na nacionalnoj razini, a tijela za jednakost trebala bi imati i pravo na suradnju s Europskim institutom za ravnopravnost spolova (EIGE), Agencijom Europske unije za temeljna prava (FRA) i Europskom mrežom tijela za ravnopravnost (Equinet), kao i sa socijalnim partnerima i inspektoratima rada.

Prečesto su građani diljem našeg kontinenta suočeni sa zanemarivanjem i nepoštivanjem njihovih osnovnih ljudskih prava. Pomoću ovog zakonodavnog prijedloga i minimalnih standarda koji se njime utvrđuju ljudima u svim državama članicama moći će se pružiti pojačana razina zaštite od diskriminacije. Istodobno, državama članicama dopušteno je primjenjivati ili donositi zakone, propise ili administrativne odredbe koji su povoljniji od minimalnih standarda utvrđenih ovom Direktivom. Nema vremena za čekanje. Uspjeh ovog zakonodavstva ključan je za očuvanje naših temeljnih vrijednosti EU-a.

## PRILOG: SUBJEKTI ILI OSOBE OD KOJIH JE IZVJESTITELJICA PRIMILA INFORMACIJE

U skladu s člankom 8. Priloga I. Poslovniku izvjestiteljica izjavljuje da je tijekom pripreme nacrta izvješća primila informacije od sljedećih subjekata ili osoba:

| Subjekt i/ili osoba |
|---|
| European Confederation of Independent Trade Unions |
| European Disability Forum |
| European Network of Equality Bodies |
| Finnish Ombudsman for Equality |

Navedeni popis sastavljen je pod isključivom odgovornošću izvjestiteljice.